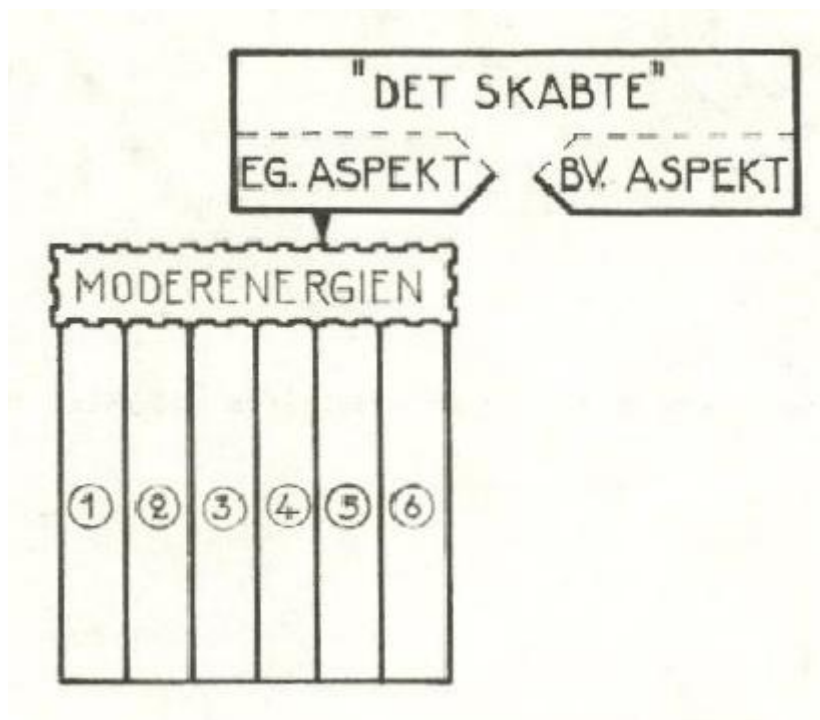

Første afsnit (Det levende væsen) – Kapitel 3 (“Det skabte” og verdensaltets kosmiske grundenergier) – Lektion 8

1.

Efter at vi nu er blevet fortrolige med “det skabte”s vibrations- eller bevægelsesaspekt og dermed fortrolige med bevægelsens princip samt de 5 universelle bevægelsesarter, skal vi vende vor interesse mod det andet aspekt, energiaspektet, hvorved forstås hovedrealiteten “det skabte” set under en synsvinkel, hvor det fremtræder som et rent energianliggende. Og det vil her komme til at vise sig, at mens bevægelsesaspektet var præget af 5 universelle bevægelsesarter, der i forening forsyner livsoplevelsen med dens kvantitative momenter, er til gengæld energiaspektet præget af 6 kosmiske grundenergier, der i forening forsyner livsoplevelsen med samtlige dens kvalitative momenter. Disse 6 kosmiske grundenergier “bæres” og beherskes af en syvende grundenergi, moderenergien, der, som allerede antydte i stk. 1-15, udgør materialet for Jegets skaberevne eller evighedslegeme og i praksis ytrer sig som en serie kosmiske skaberprincipper, bl.a. som bevægelsesprincippet.

“Det skabte”s energiaspekt

2.

Som det vil huskes, tog fremstillingen af “det skabte”s bevægelsesaspekt sit virkelige udgangspunkt i en definition af den første bevægelsesart, stambevægelsen. Ifølge denne definition er stambevægelsen identisk med en funktion ved et legeme, der består i, at det pågældende legeme ændrer position i forhold til noget andet, og det står os nu klart, at nævnte funktion i al sin enkelthed udgør en direkte manifestation af bevægelsens princip. Ligeledes står det os klart, at det skyldes vekselspillet mellem omtalte bevægelsesprincip på den ene side og Jegets indadrettede aktivitet, sansningen, på den anden side, at Jeget opfatter, erkender og dermed oplever den pågældende funktion som netop stambevægelsen, samt at stambevægelsen, som oplevelse betragtet i

overensstemmelse hermed, er en rent subjektiv konsekvens af dette vekselspil. Endelig er vi kommet til forståelse af, at denne ved stambevægelsen repræsenterede subjektive konsekvens yderligere drager 4 andre bevægelsesmæssige konsekvenser med sig, de fire aflæggerbevægelser, der alle udelukkende kun besidder subjektiv eksistens. – Der er med andre ord tale om, at vi igennem hele den hidtidige behandling af bevægelsens problem specielt har koncentreret vor interesse om den rent subjektive side af sagen, hvilket som resultat har givet et lige så specielt billede af hovedrealiteten “det skabte”, et billede, i henhold til hvilket “det skabte” rent principielt fremtræder som et felt af bevægelsesarter, nærmere betegnet som et felt af 5 universelle bevægelsesarter. Og netop dette billede repræsenterer, hvad vi forstår ved “bevægelsesaspektet”.

Imidlertid vil det være en misforståelse at tro, at vi med fremstillingen af de 5 universelle bevægelsesarter totalt har blotlagt bevægelsens identitet og væsen. Tværtimod er der tale om, at vi indtil nu kun har set den ene af dens 2 principielle grundsider, nemlig den subjektive. Bevægelsens objektive side, hvorved forstås dens identitet som en konkret, objektiv funktion ved et i sig selv objektivt legeme, har vi igennem det foranstående kun rent periferisk været i berøring med, men det er netop denne side, vi i det følgende skal koncentrere vor interesse om. Thi ikke blot kommer vi herigennem i besiddelse af et absolut fuldstændigt billede af såvel hovedrealiteten “det skabte” i almindelighed som fænomenet “bevægelse” i særdeleshed, men vi kommer også i berøring med netop “det”, der inden for rammerne af Martinus kosmologi dækker sig under begrebet ENERGI.

-Der er med andre ord tale om, at vi i det følgende skal interessere os for – ikke den subjektive, men derimod den objektive side af den såkaldte bevægelse, hvilket er ensbetydende med, at vi i det kommende skal anskue hovedrealiteten “det skabte” under en i virkeligheden diametralt modsat synsvinkel af den, der lå til grund for fremstillingen af bevægelsesaspektet. Og det bør tilføjes, at det billede af “det skabte”, som herigennem træder frem, netop repræsenterer, hvad vi forstår ved “energiaspektet”.

For imidlertid straks at foregribe alle misforståelser skal det for en ordens skyld bemærkes, at skuffelse vil blive den læser til del, som forventer at se energibegrebet blive fremstillet efter akkurat de samme retningslinier (den kvantitative formulering), som det finder sted inden for den gren af naturvidenskaben, der specielt beskæftiger sig med energispørgsmålet, nemlig fysikken. Åndsvidenskab er ikke, skal ikke og kan ikke være fysik, hvilket dog ikke er ensbetydende med, at der ikke mellem disse to videnskaber skulle forekomme ligheds- og berøringspunkter. Det gør der i høj grad, men disse er fortrinsvis af rent principiel natur og tjener kun som “indre” bindeled mellem de nævnte to videnskaber, der bortset fra disse bindeled for altid vil adskille sig fra hinanden derved, at den ene, naturvidenskaben, specielt koncentrerer sig om tilværelsens kvantitative værdier og i overensstemmelse hermed forsøger at give livet en kvantitativ formulering, medens den anden, åndsvidenskaben, derimod koncentrerer sig om tilværelsens kvalitative værdier og i pagt hermed søger at give livet en rent kvalitativ formulering. Således også med hensyn til energibegrebet. Dette finder inden for åndsvidenskaben en udpræget kvalitativ formulering, der, uden principielt at være i strid med det naturvidenskabelige energibegrebs formulering, egner sig til at tjene som en nøgle, der åbner adgang til en langt dybere forståelse af livets ligefrem eventyrlige struktur, end det naturvidenskabelige begreb magter at gøre i forbindelse med den måde, hvorpå det anvendes. Til gengæld egner det naturvidenskabelige energibegreb, således som dét formuleres, sig til at tjene som en gylden nøgle til skabelsen af alt, hvad der kommer ind under begrebet “teknik”, hvad det åndsvidenskabelige energibegreb i forbindelse med den måde, hvorpå dette anvendes, absolut ikke magter at gøre. – Der er altså ikke tale om, at henholdsvis det naturvidenskabelige og det åndsvidenskabelige energibegreb, således som de hver for sig formuleres og benyttes, gensidigt skulle

udelukke hinanden. Tværtimod er der således snarere tale om, at de gensidigt supplerer hinanden på en i virkeligheden såre værdifuld måde, hvorved de danner forbillede for det samarbejde, de respektive to videnskaber engang i fremtiden må nå frem til at befinde sig i.

Energi, kraft og bevægelse

3.

Det er altså stambevægelsen, som i dens fremtræden som en konkret, objektiv funktion ved et i sig selv objektivt legeme, at vi skal beskæftige os med for at komme i berøring med "det", der inden for rammerne af Martinus kosmologi dækker sig under begrebet "energi". Heraf ses det, at såvel studiet af energiaspektet i sin helhed som den første elementære fremstilling af energibegrebet er henvist til at tage sit udgangspunkt inden for horisonterne af bevægelsesaspektet, nærmere betegnet i selve den allerede fremsatte definition af den første bevægelsesart, stambevægelsen. Thi da vi foreløbigt kun kender den ved stambevægelsen repræsenterede objektive funktion som netop den subjektivt opfattede stambevægelse, må naturligvis også nævnte stambevægelse som sådan betragtet komme til at spille rollen som det naturlige udgangspunkt og foreløbige holdepunkt for vore betragtninger. Og denne placerer sig jo som nu bekendt inden for horisonterne af bevægelsesaspektet som selve dettes centralelement.

Naturligvis vil det med rette kunne hævdes, at det synes principielt umuligt at komme spørgsmålet om stambevægelsens rent objektive identitet og natur nærmere, end det faktisk allerede er sket. Thi da al oplevelse og dermed al erkendelse ifølge sagens natur nødvendigvis må være af subjektiv karakter, må det også forekomme principielt umuligt reelt at nærme sig problemet vedrørende stambevægelsens rent objektive væsen yderligere.

Dette er naturligvis også til en vis grad rigtigt, men også kun til en vis grad. Thi til trods for den åbenlyse erkendelsesmæssige skranke mellem den subjektive og den objektive virkelighed består der ikke desto mindre en mulighed for at komme til realistisk forståelse af, at stambevægelsen i hvert fald er andet og mere end blot og bart dette, at et legeme skifter position i forhold til noget andet, altså andet og mere end en simpel funktion; og denne mulighed ligger ganske enkelt i at studere stambevægelsen under forhold, hvor den vekselvirker med andre stambevægelser. Thi herunder vil nemlig en helt ny og hidtil upåagtet og uomtalt "side" ved den komme til syne, nemlig den "side", der gør brugen af begrebet "energi" og for den sags skyld også brugen af begrebet "kraft" aktuelt. – Og senere skal vi endog yderligere komme til at se, at intuitionsevnen, således som den beherskes af Martinus, formår at gennembryde erkendelsesskranken i en sådan grad, at bl.a. problemet omkring bevægelsens objektive identitet må siges at være løst til fuldkommenhed.

4.

Indlader man sig på at studere stambevægelsen under forhold, hvor den vekselvirker med andre stambevægelser, vil man hurtigt kunne gøre den iagttagelse, at den i hvert enkelt tilfælde indebærer en ganske bestemt objektiv konsekvens for det legemes vedkommende, ved hvilket den er en funktion. Denne konsekvens består i, at det pågældende legeme som følge af netop den funktion, vi subjektivt opfatter som stambevægelsen, kommer til at virke som en "kraft", der under legemets vekselvirkning med et andet legeme påvirker dette andet legeme aktivt i en nærmere angiven retning.

Lad os se på nogle praktiske eksempler, der viser dette: tildeler man f.eks. en golfbold et kraftigt slag med en golfkølle, har man et typisk eksempel på en situation, der består i, at et legeme (golfkøllen) som følge af sin bevægelsesfunktion kommer til at virke som en kraft, der under legemets

vekselvirkning med et andet legeme (golfbolden) påvirker dette andet legeme aktivt i en nærmere angiven retning. Thi den omstændighed, at golfbolden på foranledning af slaget bringes i en tilstand af retningsbestemt bevægelse, godtgør uomstødeligt, at der har fundet en kraftpåvirkning sted og dermed, at golfkøllen i overensstemmelse med sin bevægelsesfunktion var forlenet med, hvad vi foreløbigt kan kalde "virkeevne".

I virkeligheden er den ovenfor valgte situation klassisk i den forstand, at den rent principielt gentager sig i en omfattende række andre af hverdagslivets brogede udvalg af situationer: således i billardkøen, der påvirker billardkuglen; øksen, der påvirker træet eller brænde-stykket; piskeriset, der påvirker fløden; kneblen, der påvirker klokken; geværprojektilet, der påvirker vildtet, ofret eller skiven osv., osv.

-I alle de nævnte tilfælde er der tale om eksempler på, at et legeme som følge af sin bevægelse kommer til at virke som en kraft, der under legemets vekselvirkning med et andet legeme påvirker dette andet legeme aktivt i en nærmere angiven retning. – Denne retningsbestemte kraftpåvirkning vil fremover blive omtalt som "aktionen", – ligesom legemets evne til at præstere en kraftpåvirkning fremover vil blive omtalt som dets "virkeevne". En nærmere betragtning vil afsløre, at samtlige foranstående eksempler er karakteristiske derved, at der er tale om vekselvirkning mellem to legemer, hvoraf kun det ene er i bevægelse, mens det andet ved situationens indtræden befinder sig i en tilstand af hvile. Imidlertid vil der naturligvis også kunne fremdrages eksempler på situationer, hvor to eller flere legemer er i bevægelse og herunder vekselvirker indbyrdes. og det vil i disse tilfælde vise sig, at de pågældende legemer som følge af deres respektive bevægelser alle kommer til at virke som tilsvarende respektive kræfter, der under legemernes indbyrdes vekselvirkning gensidigt påvirker hverandre aktivt i nærmere angivne retninger. Dette er f.eks. tilfældet, når en tennisspiller med sin ketsjer opfanger og returnerer en tennishold, når to biler tørner sammen i et vejkryds, når to fægttere duellerer med hinanden, når to eller flere luftmolekyler kolliderer indbyrdes, når en fodboldspiller flugter eller header bolden osv., osv. – I samtlige tilfælde er der tale om, at visse legemer som følge af deres respektive bevægelsesfunktioner kommer til at virke som tilsvarende respektive kræfter, der under legemernes indbyrdes vekselvirkning gensidigt påvirker hverandre aktivt i nærmere angivne retninger, hvad der viser, at de alle i overensstemmelse med deres bevægelsesfunktioner er forlenet med "virkeevne", evnen til at præstere kraftpåvirkning.

Et nærliggende spørgsmål er her i denne forbindelse dette: "Hvad menes der egentlig med, at et legeme virker som en kraft?" Hertil skal svares, hvad der i øvrigt allerede indirekte fremgår af de nærmest foranstående linier, at der foreløbigt blot menes, at legemet under vekselvirkning med et andet legeme ytrer sig som en realitet, der objektivt og aktivt påvirker det andet legeme i en nærmere angiven retning. Det bør dog for en ordens skyld tilføjes, at denne forklaring på ingen måde foregiver at være nogen udtømmende analyse af kraftbegrebet. Det er den absolut ikke, men den er ikke desto mindre tilstrækkelig for vort formål i øjeblikket, og senere – nærmere betegnet under gennemgangen af selve grundenergiene – vil kraftbegrebet atter blive bragt på bane og få en udtømmende omtale.

-At et legeme virker som en "kraft", vil altså foreløbigt kort og godt sige, at det ytrer sig som en realitet, der i givet fald aktivt påvirker et andet legeme i en nærmere angiven retning.

5.

Som det vil bemærkes, har vor fornyede interesse for stambevægelsen allerede på nuværende tidspunkt båret rig frugt, thi ved at iagttage den under forhold, hvor den vekselvirker med andre stambevægelser, er det lykkedes os at konstatere eksistensen af to helt nye faktorer, der begge i lighed med stambevægelsen selv knytter sig uløseligt til det legeme, ved hvilket netop

stambevægelsen er en funktion, hvad der godtgør deres objektive identitet. Den ene af disse to faktorer er legemets "virkeevne", hvorved altså forstås dets evne til at præstere kraftpåvirkning. Den anden faktor er "kraftmomentet", hvorved forstås den omstændighed, at legemet, hvor betingelserne for vekselvirkning opfyldes, som følge af sin bevægelsesfunktion ytrer sig som en "kraft" (vedrørende betydningen heraf: se ovenstående redegørelse).

At de nævnte to faktorer er objektive egenskaber ved det legeme, til hvilket stambevægelsen knytter sig som en funktion, ses uden videre, og at der består et vist tilknytningsforhold mellem netop stambevægelsen og disse to egenskaber, lader sig også gennemskue. Thi uden sin bevægelsesfunktion ville legemet jo ikke i den forstand kunne virke som en kraft, og der ville i så fald heller intet grundlag være for at tale om dets virkeevne. Altså indser vi, at der mellem stambevægelsen, virkeevnen og kraftmomentet består et overordentligt intimt tilknytningsforhold.

Imidlertid er det ikke tilstrækkeligt blot at konstatere dette tilknytningsforhold. Vi må også have at vide, om der endog skulle bestå et mere eller mindre skjult identitetsforhold, hvad der netop gør. Dette identitetsforhold består direkte imellem stambevægelsen og virkeevnen, og indirekte mellem stambevægelsen og kraftmomentet. Imidlertid vil det føre alt for vidt at demonstrere dette identitetsforhold fyldestgørende, af hvilken grund vi må nøjes med at docere det.

At der består et direkte identitetsforhold mellem stambevægelsen og virkeevnen vil sige, at disse to faktorer i absolut forstand kun udgør én realitet og således ikke befinder sig i årsags/virkningsforhold til hinanden. Denne ene realitet er identisk med dén objektive funktion ved et legeme, vi subjektivt opfatter som dets stambevægelse. Når imidlertid ikke "virkeevnen" umiddelbart tiltrækker sig den samme opmærksomhed, som tilfældet er med stambevægelsen og således for en stor del forholder sig som upåagtet, ligger det i, at den så at sige er indeholdt i den ved stambevægelsen repræsenterede objektive funktion og kun røber sig under forhold, hvor det legeme, ved hvilket stambevægelsen netop er en funktion, vekselvirker med andre legemer. For derfor at konstatere virkeevnens eksistens er det nødvendigt at studere stambevægelsen under forhold, hvor den vekselvirker med andre stambevægelser.

Da stambevægelsen som en objektiv funktion betraget udgør en direkte manifestation af bevægelsesprincippet, og man tager hensyn til, at stambevægelsen og virkeevnen i realiteten er identiske, følger det, at også virkeevnen er en direkte manifestation af bevægelsesprincip. Og med denne konklusion in mente er tiden moden til at bringe "energibegrebet" på bane. – I virkeligheden har vi allerede i lang tid været i berøring med det, idet det netop dækker over dén hidtil upågtede side ved stambevægelsen, vi efterhånden har lært at kende som virkeevnen". – Ordet "energi" kommer af græsk og ses f.eks. i fysikbøger oversat ved "evne til at virke", hvilket, uden at meningen forstyrres, med fordel kan forkortes til netop ..... "virkeevne".

Energi og virkeevne er med andre ord to udtryk for et og det samme, hvoraf for det første følger, at energi og bevægelse er direkte identiske, og for det andet, at begrebet "energi" inden for rammerne af Martinus kosmologi dækker over et legemes evne til at præstere kraftpåvirkning. Og det skal for en ordens skyld tilføjes, at begrebet "legeme" ikke bør tages for højtideligt, idet det som allerede antydtes i stk. 2-25 dækker over enhver tænkelig form for objekter spændende lige fra sol- og mælkevejssystemer over skibe, godstog og flyvemaskiner m.v. til elementarpartikler, fotoner, kraftfelter og bølgesystemer m.m. Efter at have konstateret, at energi og virkeevne er to ord for et og det samme, vil vi fremover foretrække at benytte det internationalt kendte begreb "energi" frem for det sikkert mindre velkendte hjælpebegreb "virkeevne", og "energi" vil i overensstemmelse hermed

foreløbigt være at definere som den i et legemes bevægelsesfunktion indeholdte evne til at præstere kraftpåvirkning eller blot: evnen til at præstere kraftpåvirkning.

Med andre ord: energi = evnen til at præstere kraftpåvirkning.

6.

Med hensyn til kraftmomentet er dette kun indirekte identisk med stambevægelsen, hvilket vil kunne ses deraf, at det på den ene side uløseligt knytter sig til det legeme, som stambevægelsen er en funktion ved, medens det på den anden side med hensyn til sin eksistens er betinget af denne bevægelsesfunktion, ligesom det med hensyn til sin optræden er betinget af tilhørslegemets vekselvirkning med et andet legeme, hvilken vekselvirkning jo også er betinget af nævnte bevægelsesfunktion. Kraftmomentet må derfor opfattes som en uundgåelig konsekvens af legemets bevægelsesfunktion og forholder sig dermed som en virkning, i forhold til hvilken stambevægelsen og den i denne indeholdte energi udgør den betingende årsag. Der er med andre ord grundlag for at tale om, at stambevægelsen virker kraftbetingende eller kraftdannende.

7.

Ønsker man nu at undersøge, hvad en kraftpåvirkning (aktion) i praksis medfører, vil man med fordel kunne tage sin tilflugt til f.eks. den situation, hvor en golfbold tildeles et kraftigt slag af en golfkølle.

-Her vil det først og fremmest vise sig, at golfbolden med sin masse (vægt) vil søge at modvirke golfkøllens kraftpåvirkning. Da imidlertid den pågældende masse er for lille til helt at kunne modsætte sig denne, må golfbolden vige, og man ser den flyve af sted gennem luften, antagende en bestemt retning. Under flugten vil man kunne iagttage, at dens bane beskriver en mere eller mindre flad bue i forhold til jordoverfladen, en såkaldt parabel, og ved særlige metoder vil man endog kunne konstatere, at den baner sig vej gennem lufthavets myriader af molekyler. På et tidspunkt rammer den jorden med et lille "bump", triller et stykke vej og ligger omsider stille. – Alt dette var, hvad golfkøllens kraftpåvirkning medførte, og vi vil fremover omtale et sådant, ja ethvert resultat af en kraftpåvirkning som "reaktionen". Iagttager man naturen, vil man blive vidne til, at en aktion (kraftpåvirkning) altid efterfølges af en reaktion (tilbagevirkning) og en yderligere undersøgelse vil afsløre, at der også altid består et ganske bestemt størrelsesforhold mellem disse faktorer, nemlig dette, at reaktionen nøjagtigt svarer til aktionen, ganske uanset under hvilke forhold og på hvilke måder aktions/reaktionsprocessen former sig. Således tabte f.eks. golfkøllen ved aktionen på golfbolden nøjagtigt lige så megen bevægelsesenergi, som bolden vandt. – midlertid ligger undersøgelser af denne art i udpræget grad inden for fysikkens interessedomæne, og vi skal ikke fordybe os nærmere i emnet. Blot skal det endnu engang betones, at en kraftpåvirkning – altså en aktion – altid vil have en reaktion til følge, og samtidigt skal det nævnes, at vi fremover vil omtale denne aktions/reaktionssammenhæng som "virkningsmomentet".

Med andre ord: et legeme, der udsættes for en aktion, vil altid svare på denne med en reaktion. Reaktionen svarer altid nøjagtigt til aktionen, og hele processen karakteriseres med hensyn til sin lovmæssige kontinuitet som "virkningsmomentet". – Begrebet "virkningsmomentet" vil vi senere komme i nærmere berøring med.

8.

Gør man den foran beskrevne reaktionsproces til genstand for en nærmere overvejelse, vil man hurtigt komme til den slutning, at den i virkeligheden repræsenterer en ret omfattende skabelsesakt, der – som det huskes – tog sit udgangspunkt i den kraftpåvirkning, golfkøllen udsatte golfbolden for. Når imidlertid golfkøllen var i stand til at præstere en sådan kraftpåvirkning og dermed kunne blive årsag til en skabelsesakt, skyldes det, som vi nu ved, at den i overensstemmelse med sin

bevægelsesfunktion var forlenet med energi: evnen til at præstere kraftpåvirkning. Og vi begynder dermed at ane konturerne af en relation eller forbindelse mellem faktorerne "energi" og "skabelse".

Disse konturer vil blive stedse skarpere og kraftigere, efterhånden som man ved at iagttage naturen opdager, at overhovedet alt, hvad vi subjektivt opfatter som skabelsesakter, i sin objektive analyse udgør visse reaktionsprocesser, til grund for hvilke der uden undtagelse ligger respektive energikrævende kraftpåvirkninger; og så er det i øvrigt ligegyldigt, om de pågældende skabelsesakter finder sted "uden" for os på det fysiske tilværelsesplan, eller de finder sted "inden" i os på det psykiske tilværelsesplan. I hvert eneste tilfælde vil det vise sig, at skabelsesakten kan henregnes til en speciel reaktionsproces, til grund for hvilken der ligger en energikrævende aktion eller kraftpåvirkning.

Tager man endelig i tilslutning hertil hensyn til det faktum, at en skabelsesakt rent objektivt ikke blot kan og må betragtes som en reaktionsproces, til grund for hvilken der ligger en energikrævende aktion, men at der omvendt også er tale om, at der ubetinget stilles krav til en kraftpåvirkning og dermed krav til "evnen" til at præstere kraftpåvirkning, dersom en skabelsesakt ønskes iværksat – da vil relationen mellem faktorerne "energi" og "skabelse" stå lysende klar og være hævet over enhver tvivl. Og vi ledes derved frem til formuleringen af dén specielle energidefinition, der inden for rammerne af Martinus kosmologi nyder autoritet, og som i en nøddeskal rummer og udtrykker karakteren af den åndsvidenskabelige forskning og betragtningsmåde. Denne energidefinition lyder: energi er evnen til at præstere skabelse, og den afløser således den i stk. 3-5 anførte provisoriske energidefinition, der lød: energi er evnen til at præstere kraftpåvirkning.

Som det vil kunne ses, udsiger de to energidefinitioner i realiteten det samme og er således overensstemmende, thi da dette at præstere kraftpåvirkning er ensbetydende med iværksættelse af skabelse, må evnen til at præstere kraftpåvirkning naturligvis også være identisk med evnen til at iværksætte og dermed præstere skabelse. Forskellen på de nævnte energidefinitioner består altså blot i, at begrebet "energi" i den nye er bragt i relation til begrebet "skabelse", medens det i den gamle blot var bragt i relation til begrebet "kraftpåvirkning" og dermed begrebet "kraft".

Med andre ord, den kosmologiske energidefinition lyder: energi = evnen til at præstere skabelse.

9.

Tager man nu til slut i betragtning, hvad der hidtil har været nævnt, må det på grundlag heraf også kunne forventes, at den førnævnte golfbold i det stadium, hvor den som følge af golfkøllens aktion bevæger sig igennem luften og for den sags skyld også, hvor den triller hen ad jorden, er i besiddelse af energi (virkeevne). Thi da den udgør et legeme i bevægelse, og bevægelsen så at sige er energiens primære ytringsform, idet den i sin objektive fremtræden slet og ret er identisk med energi, da opfylder den omtalte golfbold jo også betingelserne for at være i besiddelse af energi. På grundlag af dens bevægelsesfunktion kan det altså skønnes og forudses, at den må være i besiddelse af energi, hvilken egenskab er indeholdt i netop bevægelsesfunktionen.

At vore formodninger i denne henseende er i kontakt med de faktiske forhold, kan let påvises. Thi tænker man sig f.eks., at golfspilleren kommer til at forfejle sit slag, hvorved golfbolden antager en anden retning end forudset og herunder på et tidspunkt træffer en anden golfspiller i hovedet, vil man vide, at denne golfspiller af hele sin sjæl vil kunne bevidne, at han var genstand for en kraftpåvirkning.

Bolden viste sig med andre ord at være i besiddelse af energi.

Imidlertid er konstateringen heraf ikke udelukkende betinget af et uheld, som det foran skildrede. Alene den omstændighed, at det giver et "bump", idet bolden rammer jorden, er tilstrækkeligt vidnesbyrd herom, idet jo et "bump" i sin objektive analyse er en serie luftvibrationer, der ved boldens anslag mod jorden er blevet etableret. Men yderligere ville man kunne konstatere denne dens energi eller virkeevne, dersom man var i besiddelse af så skarpt et syn, at man med det blotte øje kunne se luftens molekyler. Thi i så fald ville man blive vidne til, at bolden under sin flugt formeligt pløjer sig vej igennem milliarder og atter milliarder af disse luftmolekyler, som slynges ud til alle sider for den. Et så skarpt syn har vi imidlertid ikke, men til gengæld vil det være muligt at høre en dyb hvislen, dersom den omtalte bold passerer tæt forbi ens øre, hvilken netop er et budskab om dens kollision med luftmolekylerne. Kort sagt: det lader sig som forventet konstatere, at golfbolden i overensstemmelse med sin bevægelsesfunktion er forlenet med energi, evnen til at præstere skabelse. – Det er jo for øvrigt netop det her konstaterede identitetsforhold mellem energi og bevægelse, at konstruktionen af enhver form for kaste- og skydevåben baserer sig på: lige fra australnegerens spyd og boomerang til det moderne "kulturmenneskes" elektronstyrede antiluftskys- og panserværnskanoner – ja endog lige fra det simple næveslag til disse raffinerede drabsinstrumenter: et legeme gives en acceleration for derigennem at kunne virke som en kraft, der under legemets vekselvirkning med et andet legeme påvirker dette andet legeme aktivt i en nærmere angiven retning. – Energien er ganske vist her taget i det dræbende princips tjeneste, men den kan naturligvis lige så vel tages i det livgivende princips tjeneste, hvad vi senere skal komme nærmere ind på.

Resumé og konklusion

10.

Vi er hermed blevet introduceret for "det skabte" s energiaspekt og er derigennem kommet til klarhed over følgende elementære punkter:

1) Ved "det skabte"s energiaspekt forstås hovedrealiteten "det skabte" anskuet under en synsvinkel, hvor det fremtræder som et rent energianliggende. – Ved energi forstås i første række et legemes evne til at præstere kraftpåvirkning, kaldet "aktion". Aktion resulterer uden undtagelse i fremkomsten af en "reaktion", der subjektivt betragtet altid har karakter af en skabelsesakt. Heraf følger, at der givetvis må bestå et tilknytningsforhold mellem faktorerne "energi" og "skabelse", hvilken omstændighed leder frem til formuleringen af den specielle kosmologiske energidefinition. Ifølge denne defineres energi som evnen til at præstere skabelse. – Da omvendt en skabelsesakt i sin objektive analyse er identisk med en reaktionsproces, som tager sit udgangspunkt i en energikrævende aktion eller kraftpåvirkning, ses det, at begrebet "energiaspektet" i praksis dækker over hovedrealiteten "det skabte" i dens fremtræden som et objektivi felt af energikrævende og dermed energibetingende aktions/reaktionsprocesser.

2) "Energi" og "bevægelse" er direkte identiske i den forstand, at energien er indeholdt i bevægelsen i dens fremtræden som en objektiv funktion ved et i sig selv objektivt legeme. Energien udgør dermed en skjult "side" ved bevægelsen, en side, der kun røber sig direkte under forhold, hvor bevægelsens tilhørslegeme vekselvirker med et andet legeme. Den røber sig da som legemets evne til at virke som en "kraft", hvorved forstås som en realitet, der objektivt og aktivt påvirker det andet legeme i en nærmere angiven retning. Da energi og bevægelse i dybeste forstand er identiske, kan energien ikke karakteriseres som en egenskab ved bevægelsen, men vil derimod være at karakterisere som en egenskab ved det legeme, til hvilket netop bevægelsen knytter sig som en objektiv funktion, nemlig som det pågældende legemes "bevægelsesenergi". – Ud fra identitetsforholdet mellem energi og

bevægelse kan det endvidere konkluderes, at bl.a. den femte bevægelsesart, materien, i sin rent objektive fremtræden udgør et felt af koncentreret energi, idet den i denne fremtræden helt og fuldt er identisk med et koncentreret felt af mikrokosmiske stambevægelser. Som en dystre bekræftelse på rigtigheden heraf tjener bl.a. den frygtelige atombombeeksplosion, under hvilken den i materien bundne energi netop frigøres. – Endelig kaster identitetsforholdet mellem energi og bevægelse nyt lys over den omstændighed, at al skabelses grundprincip er manifestation af bevægelse. Thi da energi er evnen til at præstere skabelse, og energi samtidigt dybest set er identisk med bevægelse*) er det givet, at skabelse i sit grundprincip må forme sig som manifestation af bevægelse.

Vi har hermed fået en første elementær forståelse af, hvad energibegrebet inden for rammerne af Martinus kosmologi dækker over, nemlig evnen til at præstere skabelse. Denne evne anses i almindelighed for at være uafhængig af livet og levende væsener i den forstand, at den med hensyn til sin eksistens ikke er betinget af levende væseners eksistens. Ja, ikke så få af naturvidenskabens repræsentanter er endog tilbøjelige til at mene, at det snarere er det omvendte, der synes at være tilfældet, at livet og dermed de levende væsener snarere synes at være en, det skal indrømmes, nærmest mirakuløs virkning af energien. Dette er imidlertid et synspunkt, der i et og alt repræsenterer den diametrale modsætning til det, Martinus ud fra sin intuitive erkendelse forfægter. Thi for ham er der ingen tvivl om, at energien i sin kosmiske analyse er identisk med en virkning af livets højeste kosmiske realiteter og dermed, at den i sin dybeste natur udgør noget skabt, til hvilket disse højeste kosmiske realiteter i form af Jeget og skaberevnen udgør det sande ophav. I Martinus øjne er energien som "en evne til at præstere skabelse" betragtet som intet andet end et grundlæggende instrument i Jegets og skaberevnenes tjeneste, et instrument gennem hvilket Jeget i praksis er reaktionsdygtigt over for de øvrige Jeger og dermed et instrument, igennem hvilket skabelsen af livets oplevelse i praksis muliggøres og befordres. Og det er naturligvis denne betragtningsmåde, der i de kommende lektioner vil blive lagt til grund for den videre fremstilling af energibegrebet, hvorved i virkeligheden sigtes til en fremstilling af det ved energien repræsenterede instruments "indre" struktur og opbygning. Og det kan i tilslutning hertil allerede nu forudskikkes, at det i takt med denne fremstilling gradvis vil komme til at vise sig, at dét verdens alt, vi til hverdag er tilbøjelige til at betragte som et gigantisk opbud af "døde" materier, mere eller mindre tilfældige bevægelsesfunktioner og vilkårlige naturkræfter, hårfine naturlove, makrokosmiske og mikrokosmiske legemer og partikler i skøn forening, vibrerende felter af elektriske og magnetiske kræfter samt levende individers organismer i broget udvalg af former og farver, at dette verdensalt i virkeligheden udgør et eneste gigantisk, levende væsen, en altomspændende, fungerende kosmisk bevidsthed, et funklende livsyringsocean, i hvilket de enkelte livsenheders skabende evner (energier) og samtlige bevidsthedsfunktioner vibrerer og flammer som sitrende stråler i et evigt, guddommeligt kærligheds spektrum.

*) Den såkaldte potentielle energi indtager i Martinus kosmologi en særstilling. Den vil blive nærmere omtalt i lektion 9.

Spørgsmål til lektion 8

1. Hvad er energiaspektet specielt præget af?
2. Er det den subjektive eller den objektive "side" af stambevægelsen, der ligger til grund for fremstillingen af energiaspektet?
3. Hvilken konsekvens indebærer et legemes bevægelsesfunktion altid for det pågældende legeme?

4. Hvad forstås ved en "aktion"?
5. Hvad forstås ved et legemes "virkeevne"?
6. Nævn 3 praktiske eksempler på en "aktion".
7. Hvad forstås ved, at et legeme virker som en "kraft"?
8. Hvad forstås ved "kraftmomentet"?
9. Hvad betyder ordet: "Energi"?
10. a) Er energi og bevægelse direkte identiske, eller b) er energien en virkning af bevægelsen?
11. a) Nævn den provisoriske hjælpedefinition af energi, og b) nævn den virkelige kosmologiske definition af energi.
12. a) Er kraftmomentet direkte identisk med stambevægelsen, eller b) er det identisk med en virkning af stambevægelsen?
13. Hvad efterfølges en "aktion" altid af?
14. Kan en reaktionsproces betragtes som en skabelsesakt?
15. Kan "energi" og "materie" anses for at være identiske?
16. Kan energi ifølge Martinus opfattelse eksistere uafhængigt af livet og dermed uafhængigt af levende væsener?

Svar til spørgsmål i lektion 7

1. Stambevægelsen, rummet og tiden
2. a) Ethvert Jeg har sit eget rum og sin egen tid
3. a) Det er en rent åndelig realitet
4. Ja
5. Som forvandlingen
6. 1) En tændstik, der bryder i brand, 2) et æble, der modnes
7. Som materien
8. At den udgør et koncentreret felt af mikrokosmiske stambevægelser
9. Ja
10. a) De er størst i vand
11. b) Den er en repræsentant for den åndelige verden
12. a) Kun én, den første, b) fire, nemlig de fire øvrige
13. Hukommelsesevnen

Svarene er godkendt af Martinus

